

Træpolitik

Formålet med træer i Hyldebjergområdet

Formålet med Hyldebjergområdets træpolitik er at bevare og plante flere træer til glæde for bebyggelsens beboere, at gavne biodiversitet og klima og at skabe et godt miljø i bebyggelsen. Samt at udbrede viden om træer og deres betydning for klima, biodiversitet, æstetik, det sociale og det mentale.

Hvorfor skal vi have træer?

Langt de fleste mennesker synes godt om træer. Træer er ikke kun smukke, de er også med til at skabe trivsel i en bebyggelse. Mange undersøgelser viser, at træer virker afstressende, dæmper aggressioner og betyder meget for folks velbefindende. Både træernes skønhedsværdi og deres betydning for det mentale burde være nok til at plante træer.

Skønhed

Den primære grund til at plante er ofte om træerne er pæne, og de skal naturligvis forskønne et boligområde og passe til stedets arkitektur. Men træer kan også vælges med et andet skønhedsideal end mange farverige blomster. Mange træer med værdi for biodiversiteten er ikke særlig prangende, men har måske smukke blade eller nåle og fine, men mindre blomster.

Biodiversitet

Træer gavner biodiversiteten, men hvis det virkelig skal betyde noget, skal træerne ikke kun være gode pollen- og nektarplanter, de skal også være værtsplanter for insekter og/eller være mulige skjule-og redested for fugle.

F.eks. er tørstetræ værtsplante for citronsommerfuglen. Små træer som hvidtjørn har også stor biologisk værdi, det samme gælder mange pilearter. De mest værdifulde er hjemmehørende arter som de nævnte og *stilkeg. vintereg, alm. røn, seljerøn, spidsløn, navr, bøg, ask, hæg, avnbøg, fuglekirsebær, dunbirk, vortebirk, skovfyr, ene*, med flere. Men der er også ikke hjemmehørende træer, som har biodiversitets potentiale f.eks. *weichsel, humleavnbøg*.

Klimaforbedring

Træer kan være en lille, men afgørende brik i løsningen af klimaproblemerne. Det skyldes, at træer kan trække CO₂ ud af atmosfæren.

Det spiselige

Det spiselige værdsættes af mange børn og voksne, derfor er det vigtigt, at der plantes og plejes træer med spiselige frugter. De fleste frugttræer og buske er gode for bier og humlebier.

Historie

Gamle træer har stor biologisk værdi, men de kan også fortælle natur -og kulturhistorie. Men også yngre træer f.eks. gemmer tempeltræet på historier om overlevelse efter Hiroshimabomben, og om munkens brug af træets blade til de lange messer.

Vand

Træer fjerner vand fra undergrunden. Jo større bladmasse et træ har, jo mere vand fordampes. Et stort træ kan fordampe op til 250 l vand i døgnet. Der skal mange mindre træer til for at få samme effekt. Det er ofte set, at et område bliver smattet og nogle gange oversvømmet efter fældning af træer.

Sol/Skygge

Når der er rigtig meget sol i lang tid ønsker mange skygge, og er der få solskinsdage hungre folk efter solen. Træer kan være fantastiske skyggegivere, men de kan også skygge alt for meget, så en rigtig placeringen er vigtig. Derfor er det også vigtigt at tænke i træernes udvikling, så de ikke pludselig er for høje eller brede.

Træer i natur og kultur

Vi bruger træer mange steder, men lige gyldigt om det er et stort egetræ eller et rønnetræ, så kommer de oprindeligt fra naturen. Om vi bruger dem i haver, som gadetræer eller på et torv, så er de løsrevet fra deres oprindelige natur. I Hyldebjergskoven skal der arbejdes på at give træerne så naturlige betingelser som muligt.

Træernes natur

Træer er skovvæsner, næsten alle træer vokser oprindeligt i skove. De lever sammen med andre træer, buske, urter, svampe og bakterier. Træerne er i en evig kamp om lys og næring og samtidig i et konstant samspil med mange forskellige organismer. Træernes rodnet fylder kolossalt og vokser ud og ind mellem hinanden i et kæmpe netværk, nogle helt uafhængige af hinanden, andre i et tæt samspil. Nogle vokser i tæt skov, andre i det mere åbne og andre igen i skovbryn og enkelte har forvildet sig ud i det åbne land. Her vil mange mistrives, men enkelte får rodfæste og måske får de grene helt fra basis og skal ikke kæmpe om lys og bliver måske derfor ekstra store.

Træer i byen

Det er vigtigt med træer i byer, de er levende kontraster til de kantede huse og veje. Træer er med til at skabe bløde byer, de betyder ikke kun noget økologisk og æstetisk, de er ofte afgørende for tryghed og velvære.

Træer i boligområder

Træer er betydningsfulde i alle typer boligområder – lejeboliger, andelsboliger og ejerboliger. Træerne bløder bebyggelsen op, de fungerer som en naturens og årstidernes almanak. De markerer årstiderne i løvspring, blomstring frugtsætning, løvfald og som nøgne vintertræer. I mange boligområder er der gode muligheder for at træer kan trives og udvikle sig optimalt.

Det er betydningsfuldt at tage hensyn til jord, vind og lys - skyggeforhold både af hensyn til træerne og for beboerne. I flere boligområder er der muligheder for at etablere træer i grupper som giver skovkarakterer til gavn for naturlivet.

Træer i Hyldebjergområdet

I Hyldebjergområdet er der primært træer i randbeplantningen og i "Naturskoven" og enkelte ældre træer. Det tilstræbes at der etableres langt flere træer både omkring selve bebyggelsen og i udkanten. Træerne skal så vidt muligt have biodiversitets potentiale og samtidig skal de passe til Hyldebjergområdets miljø og arkitektur.

Hvordan passer vi på træerne

Etablering af træer

Man kan etablere træer på mange måder, man kan købe store træer, små træer, pottetræer, barrudsplanter og klumpplanter eller man kan vælge at så dem. Der kan være forskellige grunde til at vælge det ene eller det andet, praktiske forhold, økonomi, tålmodighed m.m. Lige meget hvilken etableringsmetode man vælger, skal der altid tages hensyn bygninger rørføring m.m.

Træerne der kommer af sig selv (Naturlig succession)

Hvis man lader træerne så sig selv, må der i nærheden være værdifulde arter, som frøgrundlag for de selvsåede nye planter. Det nytter ikke noget med "naturlig succession", hvis der f.eks. kun er rødgran i nærheden. Men har man tid, er man tålmodig, så er det en glimrende og naturlig måde at etablere træer på.

Såning

At frøformerer nærmer sig det naturlige, og man har på den måde mulighed for at sikre, hvilke træer der skal komme. Men det er en langsommelig proces som kræver tålmodighed, og at man har det langsigtede perspektiv for øje.

Plantning

At plante træer er det mest almindelige og gjort grundigt, er det en god måde at etablere træer på.

Når der skal plantes træer, er det vigtigste at vælge træer, som passer til det givne miljø. Et næringsfattigt og tørt sted, så bruges træer som kræver lidt næring, f.eks. *skovfyr, alm. røn, vintereg, vortebirk*.

Er der fugtigt og mere næringsrigt, træer som: *ask, dunbirk, seljerøn, elm, hæg*.

At plante små træer

Mange steder er det oplagt at vælge træer som ikke bliver meget høje, så de skygger de forkerte steder osv. Men en del af det som kaldes små træer, får alligevel en vis højde når der er gået nogle år, og placeret forkert, f.eks. foran vinduer, kan de skygge mere end store træer, derfor skal de placeres rigtigt fra starten.

Små træer er f.eks. *hvidtjørn, røn, tørst, æble, pære*.

At plante træer som bliver store

Er der plads er det oplagt at vælge træer som udvikler sig og blive store. Det er ofte træer som binder CO₂ gennem mange år, det er træer som med alderen får stor biodiversitet. Træer som bliver store, er f.eks. eg, avnbøg, skovfyr, fuglekirsebær og bøg

Pleje af træer

Træer som har plads til både krone og rødder, og som passer til stedets miljø, kræver stort set ikke pleje. Men det er sjældent, at det hele er perfekt. Ofte er der rodproblemer, for at undgå dette og for at forbedre rodforholdene kan man etablere en underplantning. Det bedste er flerårige urter som naturligt passer til træerne. Som regel vil det være forskellige skovbundsarter. Hvis det er helt galt, kan man give jorden en kur. Man udsår frø fra planter, som kan bryde en komprimeret jord. Det er planter som enårige lupiner (blå, hvid, gul), olieræddike, hestebønner. Efter et år kan man så/plante de blivende planter.

Det kan også være at træet skal have reduceret kronen lidt fordi det ellers bliver for højt eller for bredt, eller måske skal det stammes op. Det er vigtigt at beskæring bliver gjort nænsomt og på det rigtige tidspunkt. Det vil sige juli/august. Beskæring af fællesskabets træer skal udføres af professionelle.

De døde træer

Når et træ ikke kan leve mere, skal det sikres at det ikke bare kasseres, brændes eller køres væk. Træet skal så vidt muligt bevares i Hyldebjergparken som dødt træ til gavn for biodiversiteten og klimaet. Det kan placeres i naturskoven, i grenbunker, i kvashegn eller som en del af vedmuren, som insekthotel eller som svampebo.

Fremtiden for træer i Hyldebjergparken

Der er i dag både klimakrise og biodiversitetskrise og Hyldebjergparken kan naturligvis ikke løse Verdens kriser, men kan være en lille vigtig brik. Hyldebjergparken er en Verdensmål-bebyggelse og forsøger på bedste måde at leve op til det. Derfor skal der til stadighed skabes gode betingelser for træer.

Der skal primært plantes hjemmehørende træer, og træer med biodiversitetspotentiale, men der skal også tænkes fremtid og udvælges enkelte planter, som passer til det ændrede klima.

